

Sortarea topologică

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

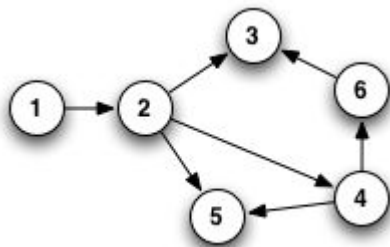
ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Nu este neapărat unică!

Sortarea topologică – Aplicații

- Ordinea de calcul în proiecte în care intervin relații de dependență / precedență (**exemplu**: calcul de formule, ordinea de compilare când clasele/pachetele depind unele de altele)
- Detecție de deadlock
- Determinarea de drumuri critice

Activitatea 5 depinde de activitatea 4,
deci trebuie să se desfășoare după ea

În ce ordine trebuie executate activitățile?

Formulele din celulele B2..D2

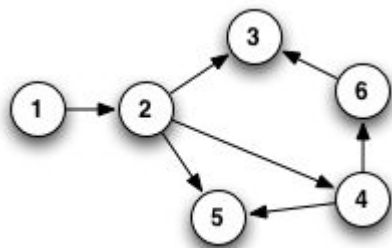
	A	B	C	D
1		3	2	
2		3	6	0
3				
4		"=B1+D2"	"=2*B2"	"=2*C1+C2"

În ce ordine se evaluează formulele?

Probleme: dacă există dependențe circulare

Sortarea topologică – Aplicații

- planificarea de proiecte, ordinea de execuție a unor operații: compilarea pachetelor, ordinea de calcul a formulelor din excel etc
- determinarea de drumuri minime în grafuri fără circuite

În ce ordine trebuie executate activitățile?

	A	B	C	D
1		3	2	
2		3	6	0
3				
4		"=B1+D2"	"=2*B2"	"=2*C1+C2"

În ce ordine se evaluează formulele?

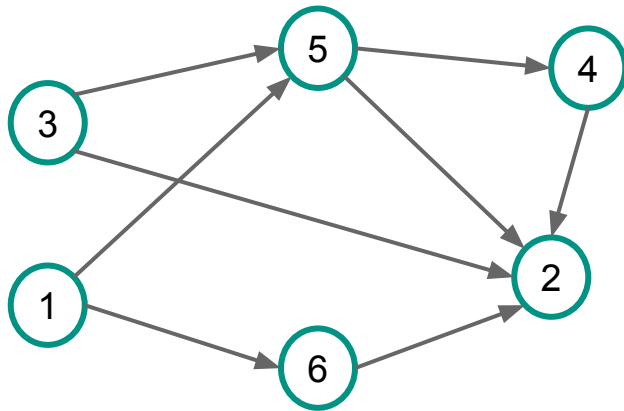
Probleme: dacă există dependențe circulare

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Propoziție. Dacă G este aciclic, atunci G are o sortare topologică.

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Propoziție. Dacă G este aciclic, atunci G are o sortare topologică.

□ Demonstrație $\Rightarrow$ Algoritm?

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ un **graf orientat**.

Sortarea topologică a lui G =

ordonarea vârfurilor astfel încât, dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v în ordonare.

Propoziție. Dacă G este aciclic, atunci G are o sortare topologică.

- ☐ Demonstrație $\Rightarrow$ Algoritm?
- ☐ Care poate fi primul nod în sortarea topologică?

Sortarea topologică

Fie $G = (V, E)$ **graf orientat**.

Lemă. Dacă G este aciclic, atunci G are cel puțin un vârf v cu gradul intern 0 ($d^-(v) = 0$).

Pseudocod

Sortarea topologică – Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

    alege v cu $d^-(v) = 0$

    adauga v în ordonare

$G \leftarrow G - v$

Corectitudine: rezultă din **Lemă** + inducție

Sortarea topologică – Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

    alege v cu $d^-(v) = 0$

    adauga v în ordonare

$G \leftarrow G - v$

Implementare? Complexitate?

Sortarea topologică – Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

    alege v cu $d^-(v) = 0$

    adauga v în ordonare

$G \leftarrow G - v$

Implementare - similar BF

- pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă

Sortarea topologică – Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

    alege v cu $d^-(v) = 0$

    adauga v în ordonare

$G \leftarrow G - v$

Implementare - similar BF

- ☐ pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- ☐ repetăm:
  - extragem un vârf din coadă
  - îl eliminăm din graf (**scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare**)

Sortarea topologică – Pseudocod

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

    alege v cu $d^-(v) = 0$

    adauga v în ordonare

$G \leftarrow G - v$

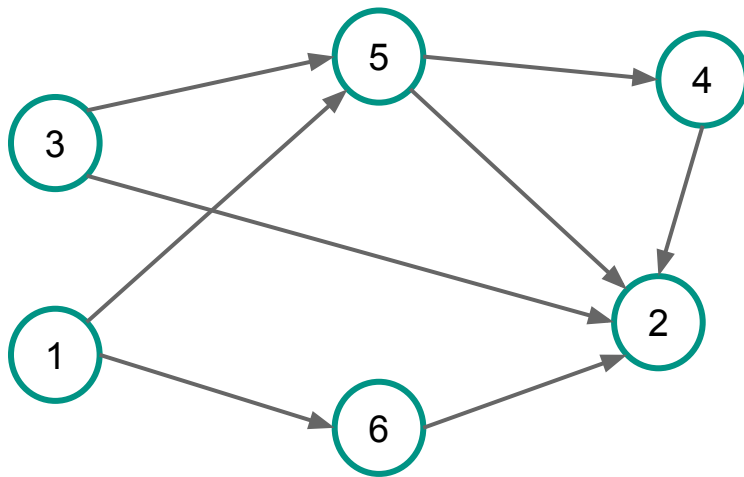
Implementare - similar BF

- ☐ pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- ☐ repetăm:
  - extragem un vârf din coadă
  - îl eliminăm din graf (**scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare**)
  - adăugăm în coadă vecinii al căror grad intern devine 0

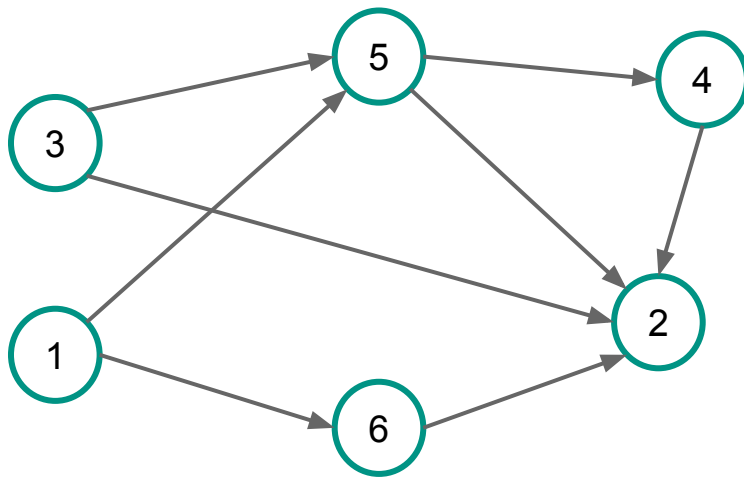
Exemplu

Sortare topologică – Exemplu

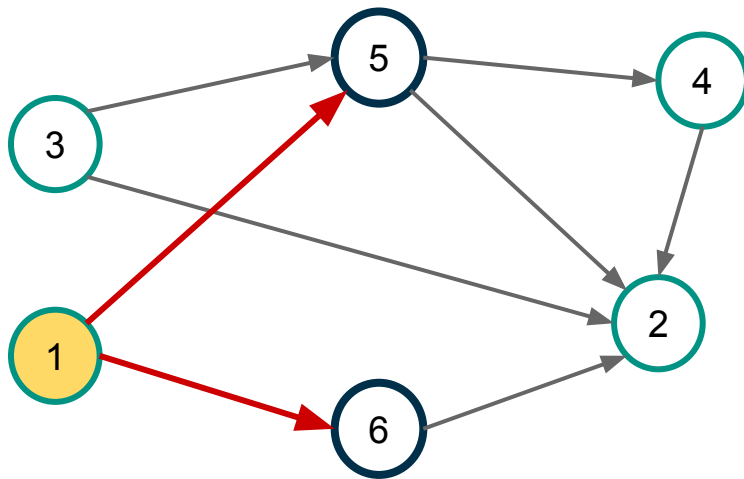

Sortare topologică – Exemplu

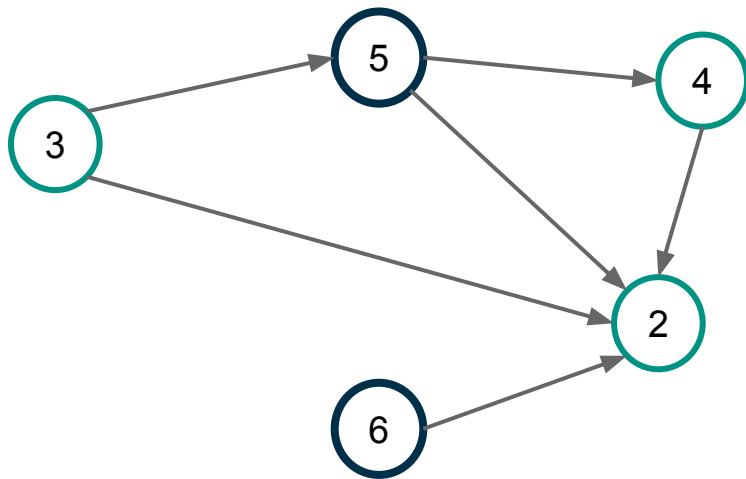
C: 1 3

Sortare topologică – Exemplu

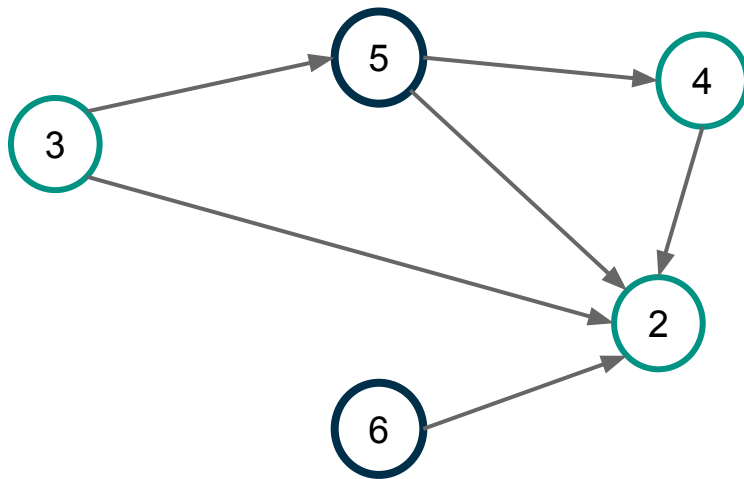
C: **1** 3

Sortare topologică – Exemplu

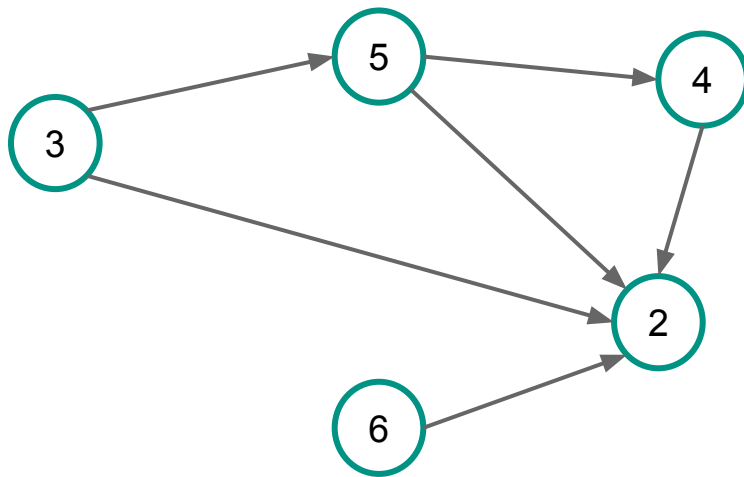
C: **1** 3

Sortare topologică – Exemplu

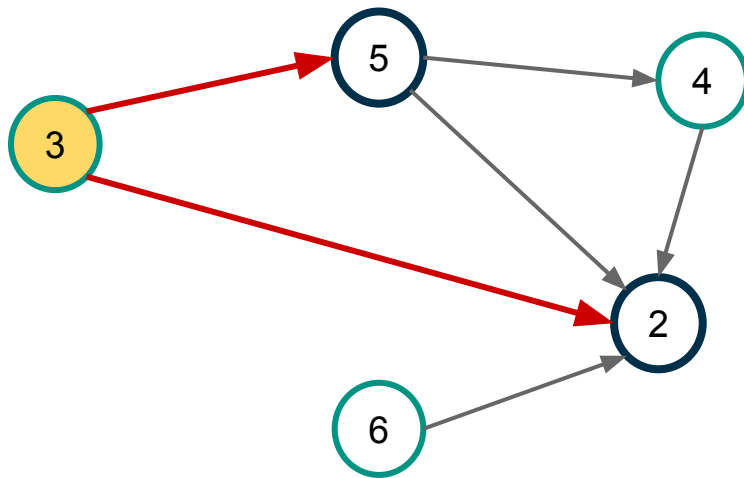
C: **1** 3 6

Sortare topologică – Exemplu

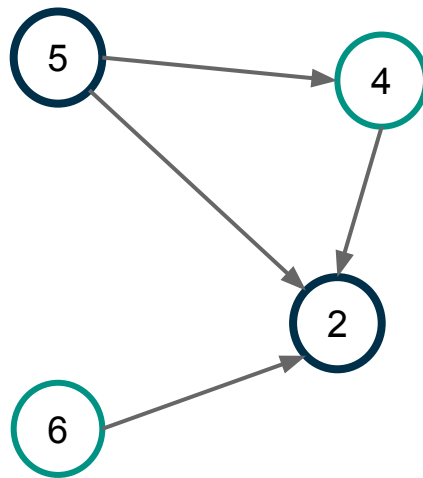
C: **1** 3 6

Sortare topologică – Exemplu

C: 1 3 6

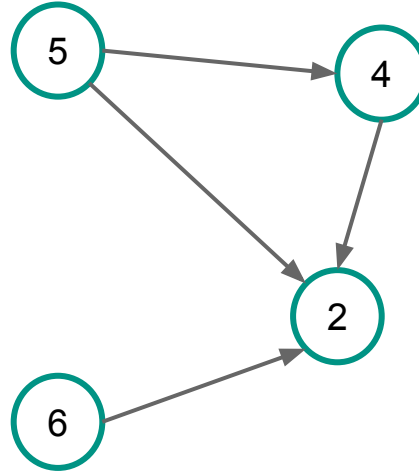
Sortare topologică – Exemplu

C: 1 3 6

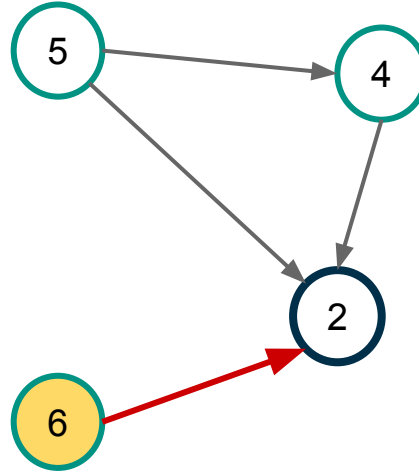

Sortare topologică – Exemplu

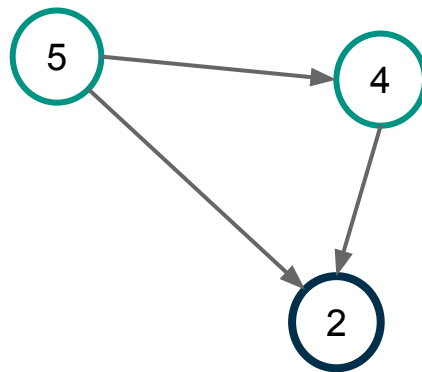
C: 1 3 6 5

Sortare topologică – Exemplu

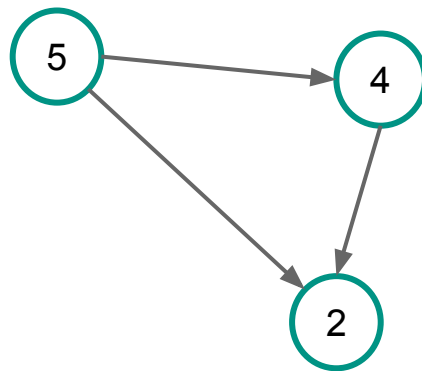
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

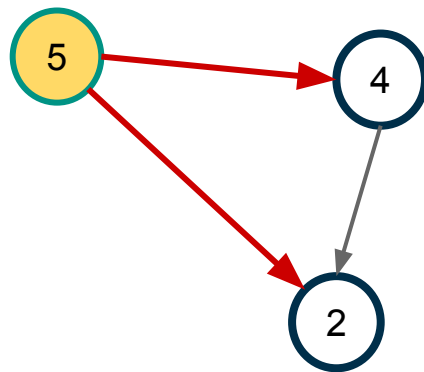
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

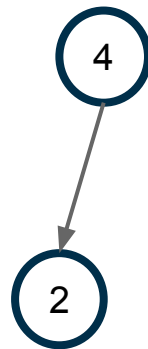
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

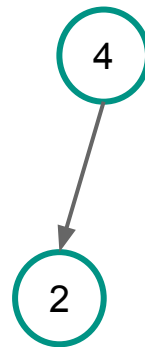
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

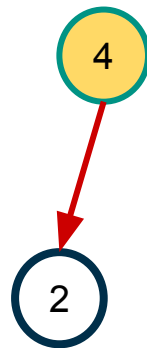
C: 1 3 6 5

Sortare topologică - Exemplu

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică - Exemplu

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică – Exemplu

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică – Exemplu

2

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică – Exemplu

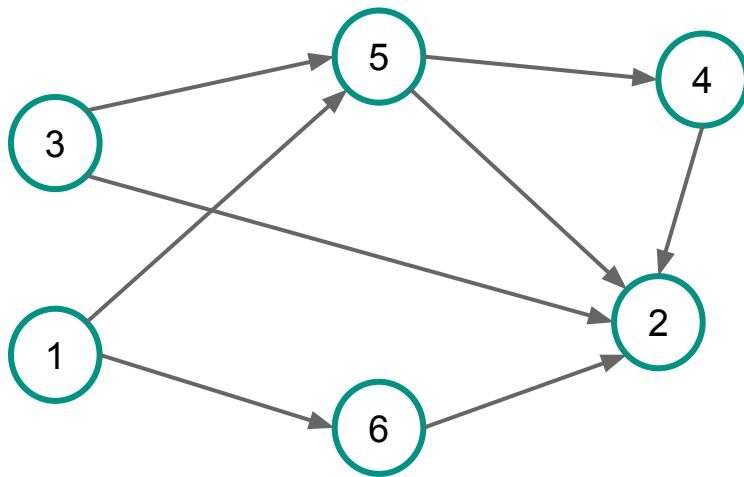

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică – Exemplu

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică – Exemplu

SORTARE TOPOLOGICĂ: 1 3 6 5 4 2

Algorithm

A dark blue diagonal gradient bar that starts at the bottom left and extends towards the top right, covering the lower half of the slide.

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ **executa**

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$

adauga i in sortare

pentru $ij \in E$ **executa**

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ **executa**

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$

adauga i in sortare

pentru $ij \in E$ **executa**

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

Sortare topologică – Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ **executa**

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$

adauga i in sortare

pentru $ij \in E$ **executa**

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

daca $d^-[j] = 0$ **atunci**

adauga(j , C)

Sortare topologică – Algoritm

Ce se întâmplă dacă graful conține, totuși, circuite?

Cum detectăm acest lucru pe parcursul algoritmului?

Alt algorithm

Sortare topologică – Alt algoritm

Suplimentar

Există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:

- dacă **final[u]** = momentul la care a fost **finalizat** vârful u în parcurgerea DF, avem:
  - $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$

Sortare topologică – Alt algoritm

Suplimentar

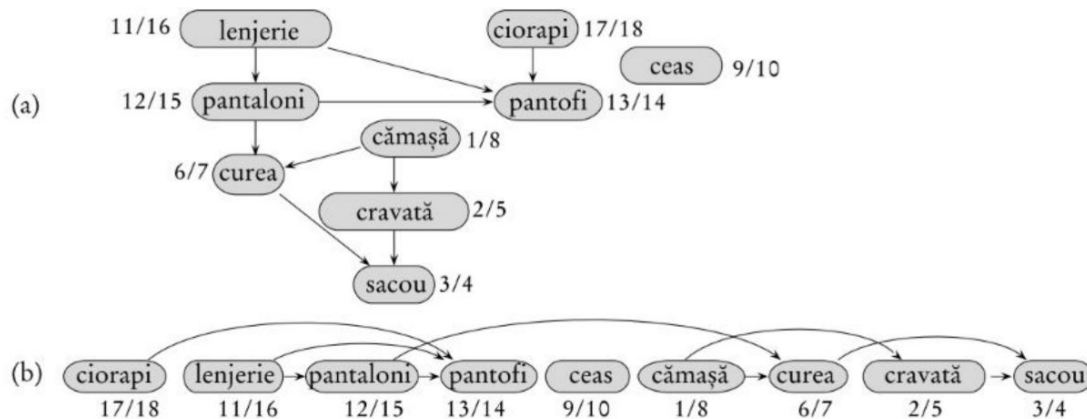
Există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:

- dacă **final[u]** = momentul la care a fost **finalizat** vârful u în parcurgerea DF, avem:
  - $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$
- atunci sortarea topologică = sortare descrescătoare în raport cu **final**

Sortare topologică – Alt algoritm

Dacă **final[u]** = momentul la care a fost **finalizat** vârful u în parcurgerea DF, avem: $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$

□ atunci sortarea topologică = sortare descrescătoare în raport cu **final**

Figura 23.7 (a) Profesorul Bumstead își sortează topologic îmbrăcămintea când se îmbracă. Fiecare muchie (u, v) înseamnă că articolul u trebuie îmbrăcat înaintea articolului v . Timpii de descoperire și de terminare dintr-o căutare în adâncime sunt prezentați alături de fiecare vârf. (b) Același graf sortat topologic. Vârfurile lui sunt aranjate de la stânga la dreapta în ordinea descrescătoare a timpului de terminare. Se observă că toate muchiile orientate merg de la stânga la dreapta.

Sortare topologică – Alt algoritm

Dacă **final[u]** = momentul la care a fost **finalizat** vârful u în parcurgerea DF, avem: $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$

- atunci sortarea topologică = sortare descrescătoare în raport cu **final**

Sortare_Topologică(G)

1. apelează $CA(G)$ pentru a calcula timpii de terminare $f[v]$ pentru fiecare vârf v
2. pe măsură ce fiecare vârf este terminat, inserează în capul unei liste înlănțuite
3. returnează lista înlănțuită de vârfuri

